EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 02 09
COM(2021) 47 final

2021/0026 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pasiūlymo įrašyti chlorpirifosą į Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų A priedą pateikimo Europos Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2004 m. gegužės 17 d. įsigaliojo Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Konvencija). Ji patvirtinta 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimu (2006/507/EB[1]) dėl Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu ir Europos bendrijoje įsigaliojo 2005 m. vasario 14 d. Konvencijos tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų poveikio. Šia Konvencija nustatyta patvariųjų organinių teršalų gamybos, naudojimo, importo ir eksporto nutraukimo, jų saugaus tvarkymo bei šalinimo ir netikslinio tam tikrų patvariųjų organinių teršalų išmetimo į aplinką nutraukimo arba mažinimo sistema, pagrįsta atsargumo principu.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1021[2] Sąjungos teisėje įgyvendinami Konvencijoje ir 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokole dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Protokolas), patvirtintame Tarybos sprendimu 259/2004/EB[3], nustatyti įpareigojimai.

Konvencijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bet kuri Konvencijos susitariančioji Šalis gali pateikti sekretoriatui pasiūlymą įrašyti tam tikrą cheminę medžiagą į Konvencijos A, B ir (arba) C priedą, o Patvariųjų organinių teršalų kontrolės komitetas (POTKK) pagal 8 straipsnio 3 ir 4 dalis tą pasiūlymą apsvarsto. Pasiūlyme turi būti pateikta D priede nurodyta informacija. Remdamasi POTKK rekomendacija Šalių konferencija nusprendžia, ar įrašyti cheminę medžiagą į A priedą („Panaikinimas“), B priedą („Apribojimas“) ir (arba) C priedą („Netikslinis susidarymas“). Priedų pakeitimų priėmimo procedūra nustatyta Konvencijos 22 straipsnyje.

Chlorpirifosą draudžiama Europos Sąjungoje naudoti kaip augalų apsaugos produktų ir biocidinių produktų veikliąją medžiagą pagal atitinkamai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009[4] ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012[5]. Be to, jokio kito chlorpirifoso naudojimo būdo nėra įregistruota pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006[6], todėl kitoms reikmėms skirtas kiekis,

---

1 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimas 2006/507/EB dėl Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 209, 2006 7 31, p. 1).

2 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 169, 2019 6 25, p. 45).

3 2004 m. vasario 19 d. Tarybos sprendimas 2004/259/EB dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolo dėl patvarių organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 81, 2004 3 19, p. 35).

4 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

5 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

6 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

kurį per metus vienam gamintojui leidžiama pagaminti ar vienam importuotojui leidžiama pateikti Sąjungos rinkai, turi nesiekti vienos tonos;

Remiantis turima informacija ir duomenimis apie chlorpirifosui būdingas savybes, kurie įvertinti pagal konvencijos D priede nustatytus kriterijus, galima daryti išvadą, kad chlorpirifosas yra patvarus, bioakumuliacinis ir toksiškas (PBT). Be to, chlorpirifosas gali plisti aplinkoje dideliu atstumu – jo rasta tokiose atokiose vietose kaip Arkties regionas. Atsižvelgiant į turimą informaciją apie tai, kad chlorpirifosas yra PBT ir gali plisti dideliu atstumu, siūloma pripažinti, kad chlorpirifosas atitinka Konvencijos D priede nustatytus kriterijus ir todėl turėtų būti laikomas patvariuoju organiniu teršalu. Vertinimo duomenys pateikiami mokslinių dokumentų rinkinyje, kuris pridedamas prie pasiūlymo įrašyti chlorpirifosą į Stokholmo konvencijos A priedą.

Kadangi Sąjungoje tik neseniai uždrausta naudoti chlorpirifosą kaip veikliąją augalų apsaugos produktų ir biocidinių produktų medžiagą, negalima atmesti galimybės, kad vis dar gaminamas eksportuoti skirtas chlorpirifosas. Be to, atrodo, kad chlorpirifosas vis dar gaminamas, naudojamas ir išmetamas kitose šalyse. Kadangi ši cheminė medžiaga gali plisti aplinkoje dideliu atstumu, priemonių, kurių imamasi nacionaliniu ar Sąjungos lygmeniu, nepakanka siekiant užtikrinti aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą, todėl reikia imtis platesnio masto tarptautinių veiksmų.

Atsižvelgiant į tai, kad kitas POTKK posėdis vyks 2021 m. rugsėjo mėn., Komisija Sąjungos vardu Stokholmo konvencijos sekretoriatui turėtų pateikti pasiūlymą įrašyti chlorpirifosą į A priedą. Tas pasiūlymas bus apsvarstytas pagal Konvencijoje nustatytus kriterijus ir procedūras, o tuomet Šalių konferencija priims sprendimą dėl jo įrašymo į priedą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymas dera su Reglamentu (ES) 2019/1021, kuriuo Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija, ir papildys jo įgyvendinimą. Jis visiškai atitinka tikslą apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų poveikio.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su Reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 ir Reglamentu (ES) Nr. 528/2012 dėl bendro požiūrio į PBT medžiagas, nes abiejuose reglamentuose nustatyti kriterijai, pagal kuriuos iš esmės neleidžiama rinkai teikti ir naudoti cheminių medžiagų, kurios yra PBT. Siekiant užtikrinti suderinamumą, bendro susitarimo dokumente[7] nagrinėjama, kaip yra susiję Stokholmo konvencijoje, Reglamente (ES) 2019/1021 ir Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatyti apribojimai ir autorizacijos reikalavimai.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Siūlomo Tarybos sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis, kuri yra tinkamas pagrindas priimti teisės aktą, kuriuo nustatoma su tarptautiniu susitarimu (šiuo atveju – Stokholmo konvencija) susijusi Europos Sąjungos pozicija.

[7] http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

Materialinis teisinis pagrindas – SESV 192 straipsnio 1 dalis, nes priemonėmis, dėl kurių susitarta pagal Stokholmo konvenciją, daugiausia siekiama su aplinka susijusių tikslų (t. y. pašalinti patvariuosius organinius teršalus).

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Patvarieji organiniai teršalai yra pasaulinio masto problema, o Sąjungoje Stokholmo konvencija įgyvendinama Reglamentu (ES) 2019/1021. Kadangi Sąjunga yra tos Konvencijos susitariančioji Šalis, tikslinga, kad pasiūlymą į tos Konvencijos taikymo sritį įtraukti naują cheminę medžiagą pateiktų Sąjunga.

- **Proporcingumo principas**

Patvarieji organiniai teršalai yra pasaulinio masto problema, o Stokholmo konvencija siekiama nutraukti tų cheminių medžiagų gamybą ir naudojimą. Todėl, siekiant užtikrinti, kad būtų imtasi atitinkamų veiksmų pasauliniu lygmeniu, tikslinga pasiūlyti, kad ta cheminė medžiaga būtų įtraukta į Konvencijos taikymo sritį.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis Šalimis**

Pasiūlymas buvo aptartas su valstybėmis narėmis ir kitomis suinteresuotosiomis Šalimis už Reglamento (ES) 2019/1021 įgyvendinimą atsakingų kompetentingų institucijų 22-ame posėdyje, taip pat surengtas Europos cheminių medžiagų agentūros PBT ekspertų grupės posėdis ir į gautas pastabas atsižvelgta.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimas nebuvo atliekamas. Pasiūlymas įtraukti cheminę medžiagą į Konvencijos taikymo sritį nepadarys poveikio, nes, atrodo, kad ši medžiaga ES nenaudojama. Jei POTKK nuspręs, kad aptariamoji cheminė medžiaga yra patvarusis organinis teršalas, tai, atsižvelgdamas į socialinę ir ekonominę informaciją, jis įvertins galimų valdymo priemonių poveikį.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas neturi poveikio komercinei veiklai, nes aptariamoji cheminė medžiaga Sąjungoje nėra naudojama komerciniais tikslais, todėl labai mažoms įmonėms nėra numatyta taikyti išimties ir neįtrauktos specialios MVĮ skirtos taisyklės. Pasiūlymas neturi jokio poveikio sektoriniam ES konkurencingumui ar prekybai, nes aptariamąja chemine medžiaga Sąjunga su trečiosiomis šalimis neprekiauja.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Laikoma, kad įgyvendinimo planas, stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimas nėra būtini.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymu Komisijai suteikiami įgaliojimai Europos Sąjungos vardu pasiūlyti įtraukti chlorpirifosą į Stokholmo konvencijos taikymo sritį.

2021/0026 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pasiūlymo įrašyti chlorpirifosą į Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų A priedą pateikimo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimu 2006/507/EB[8] Europos bendrija patvirtino Stokholmo konvenciją dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Konvencija);

(2) Sąjunga yra Konvencijos susitariančioji Šalis, todėl ji gali siūlyti Konvencijos priedų pakeitimus. Konvencijos A priede išvardyti patvarieji organiniai teršalai, kuriuos reikia panaikinti;

(3) remiantis turima moksline informacija ir peržiūros ataskaitomis, taip pat tinkamai atsižvelgus į Konvencijos D priede nustatytus peržiūros kriterijus, matyti, kad chlorpirifosas turi patvariojo organinio teršalo savybių;

(4) chlorpirifosas nėra patvirtintas kaip veiklioji medžiaga pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009[9], todėl jo neleidžiama pateikti Sąjungos rinkai augalų apsaugos produktuose arba naudoti Sąjungoje juos gaminant. Chlorpirifosas taip pat nėra patvirtintas kaip veiklioji medžiaga pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012[10], todėl jis negali būti pateiktas Sąjungos rinkai biocidiniuose produktuose arba naudojamas Sąjungoje juos gaminant; Be to, jokio kito chlorpirifoso naudojimo būdo nėra įregistruota pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006[11], todėl kitoms reikmėms skirtas kiekis, kurį per metus vienam gamintojui leidžiama pagaminti ar vienam importuotojui leidžiama pateikti Sąjungos rinkai, turi nesiekti vienos tonos;

---

8 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimas 2006/507/EB dėl Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 209, 2006 7 31, p. 1).

9 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

10 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

11 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

(5) nors chlorpirifoso Sąjungoje palaipsniui atsisakyta, jis dar naudojamas kaip pesticidas ir skleidžiamas į aplinką už Sąjungos ribų. Kadangi chlorpirifosas gali plisti aplinkoje dideliu atstumu, priemonių, kurių imamasi nacionaliniu ar Sąjungos lygmeniu, nepakanka siekiant užtikrinti aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą, todėl reikia imtis platesnio masto tarptautinių veiksmų;

(6) todėl Sąjunga Konvencijos sekretoriatui turėtų pateikti pasiūlymą įrašyti chlorpirifosą į Konvencijos A priedą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjunga pateikia pasiūlymą įrašyti chlorpirifosą (CAS Nr. 2921-88-2, EB Nr. 220-864-4) į Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Konvencija) A priedą.

Komisija Sąjungos vardu pateikia šį pasiūlymą Konvencijos sekretoriatui kartu su visa informacija, kurios reikalaujama Konvencijos D priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas